



Table 5

Bhatt D., Joshi K.K. (in press): Distribution and abundance of avifauna in relation to elevation and habitat types in Nainital district (Western Himalaya) of Uttarakhand state, India.

Cody M.L. (1985): Habitat selection in birds. New York: Academic Press.

Gaston K.J. (1994): Rarity, population and community biology. London: Chapman and Hall.

Grimmett R., Inskipp C., Inskipp C. (1998): Birds of the Indian subcontinent. Delhi: Oxford University Press.

Lamba B.S. (1987): Status survey of fauna: Nanda Devi National Park (Mammals and Birds). Rec. Z.S.I. Occasional Publication No. 103.

Lefebvre G., Poulin B. (1997): Bird communities in Panamanian black mangrove: potential effects of physical and biotic factor. - J. Tropic. Ecol. 13: 97-113.

Magurran A.E. (1988). Measuring Biological Diversity. Australia: Blackwell publishing.

Morrison M.L. (1992): Bird abundance in forests managed for timber and wildlife resources. - Biol. Conserv. 60: 127-134.

Sathyakumar S. (2003): Conservation status of mammals and birds in Nanda Devi National Park: an assessment of changes over two decades. - Biodiversity monitoring expedition Nanda Devi. 1-14.

Tak P.C., Kumar G. (1987): Wildlife of Nanda Devi

Feeding guild of species in forest and urban habitat
Кормовые гильдии видов в лесу и городских биотопах

Feeding guild	Forest habitat		Urban habitat	
	n	%	n	%
Insectivorous	16	42.1	19	55.9
Omnivorous	9	23.7	5	14.8
Carnivorous	5	13.2	1	2.9
Granivorous	2	5.3	4	11.8
Frugivorous	6	15.8	4	11.8
Nectarivorous	–	–	1	2.9
Total	38	100	34	100

National park – an update. - Indian J. Forestry. 10 (13): 184-190.

Tak P.C., Sati J.P. (1994): Birds of Goriganga valley: Kumaun Himalaya. - Cheetal. 33 (1): 17-26.

Thiolly J.M., Meyburg B.-U. (1988): Forest fragmentation and the conservation of raptors: a survey on the island of Java. - Biol. Conserv. 44: 229-250.

Verner J. (1985): Assessment of counting technique. - Current Ornithology. 2: 247- 463.

Критика і бібліографія	Беркут	18	Вип. 1-2	2009	21
------------------------	--------	----	----------	------	----

Матвиенко М.Е. Очерки распространения и экологии птиц Сумской области (60-е годы XX ст.). Сумы: Университетская книга, 2009. 210 с.

Как говорил булгаковский Воланд: «Рукописи не горят». К счастью, это относится и к научным трудам. Работа известного сумского зоолога М.Е. Матвиенко была написана еще 40 лет назад, но в свое время так и не была напечатана. Радует, что его коллеги не дали пропасть собранному автором значительному материалу, и книга все же увидела свет.

Хотя со времени написания рукописи прошли уже десятки лет, но книга не потеряла актуальности. Она представляет собой «временной срез» состояния орнитофауны

Сумской области в 1960-е гг. Благодаря приведенным данным можно оценить произошедшие изменения, проанализировать их причины, спрогнозировать дальнейшие тенденции.

Книга состоит из эколого-фаунистических очерков по 237 видам птиц. Передует им предисловие научного редактора издания (Н.П. Кныша) и введение самого автора. Во введении М.Е. Матвиенко кратко описывает историю изучения птиц на Сумщине и методику своих исследований. Для многих видов в очерках приводятся важные сведения по распространению, экологии, численности, срокам размножения и миграции, питанию. В конце книги помещен список основных научных публикаций М.Е. Матвиенко.

В.Н. Грищенко



ЛІТЕРАТУРА

- Александрова И.В. (1959): Дрозды Приокско-Террасного заповедника. - Тр. третьей Прибалт. орнитол. конф. (Вильнюс, 22–28 августа 1957 г.). Вильнюс. 3-12.
- Бокотей А.А., Горбань І.М., Костюшин В.А., Фесенко Г.В. (1994): Гніздування чикотня в природних та урбанізованих ландшафтах Західної України. - Беркут. 3 (1): 22-26.
- Бровкина Е.Т. (1959): Материалы по биологии размножения дроздов. - Уч. зап. МГПИ. М. 104 (8): 227-257.
- Ганя И.М. (1959): Материалы по экологии и хозяйственному значению птиц Молдавии. 2. Дрозды. - Изв. Молд. фил. АН СССР. 8 (62): 53-68.
- Мальчевский А.С., Пукинский Ю.Б. (1983): Птицы Ленинградской области и сопредельных территорий. История, биология, охрана. Л.: Изд-во Ленингр. ун-та. 2: 1-504.
- Никифоров М.Е., Яминский Б.В., Шкляров Л.П. (1989): Птицы Белоруссии (справочник-определитель гнезд и яиц). Мн.: Вышэйшая школа. 1-480.

- Урядова Л.П., Щерблякина Л.С. (1981): К экологии дроздовых птиц Псковской области. - География и экология наземных животных Нечерноземья. Владимир. 84-92.
- Чаплигіна А.Б. (1998): Біогеоценологічні та популяційні адаптації птахів в трансформованих ландшафтах Північно-Східної України (на прикладі роду *Turdus*). - Автореф. дис. ... канд. біол. наук. Дніпропетровськ. 1-19.
- Чаплигіна А.Б., Кривицкий И.А., Фурсова Н.Л. (1996): Уровни внутривидовой изменчивости гнездовых инстинктов черного дрозда. - Птицы басс. Сев. Донца. Харьков. 3: 70-73.

*А.Б. Чаплигіна,
Природничий факультет,
ХНПУ імені Г.С. Сковороди,
вул. Блюхера, 2,
м. Харків, 61168,
Україна (Ukraine).*

Критика і бібліографія	Беркут	18	Вип. 1-2	2009	142
------------------------	--------	----	----------	------	-----

**Скільський І.В., Хлус Л.М.,
Череватов В.Ф., Смірнов Н.А.,
Чередарик М.І., Худий О.І.,
Мелещук Л.І. Червона книга
Буковини. Тваринний світ.
Чернівці: Друкарт, 2007.
Т. 2, ч. 1. 260 с.**

«Червона книга Буковини» виходить як популярне видання, призначене для масового читача, хоча вона буде корисна передусім фахівцям.

У черговому випуску наведена інформація про хребетних тварин (крім горобиних птахів і савців), які занесені до другого видання Червоної книги України (1994 р.). Нариси побудовані за загальноприйнятою схемою: українська й латинська назви виду, чорно-біле зображення дорослої особини, соціологічний статус, ознаки (для визначення), поширення (в Україні, у світі та в Чернівецькій області), чисельність (щільність населення), екологія (річний цикл) та охорона. Поширення виду в Чернівецькій

області проілюстроване схематичною картою, до якої додається детальний кадастр знахідок. Авторами максимально узагальнена інформація з численних літературних джерел, власних польових досліджень, опрацьовані музейні колекції. Список використаної літератури займає 23 сторінки.

Всього на Буковині виявлено 46 видів птахів з Червоної книги України (ще для 7 видів відомості про перебування помилкові або достовірні знахідки відсутні). Вони належать до 21 родини і 9 рядів. Гніздовими (достовірно, ймовірно чи можливо) є 28 видів (16 з них перелітні, а 12 – залишаються зимувати), літучими – 2, зимуючими – 13, пролітними – 4 та залітними – 12.

Звичайно, було б краще, якби «Червона книга Буковини» виходила з кольоровими ілюстраціями і більшим тиражем, що важливо для науково-популярного видання, але головне, на мій погляд, – інформація, яку вона містить. Перш за все – це дані про поширення рідкісних видів.

В.М. Грищенко